

Innhold

I	Innledning	10
II	Den førdokumentære filmen – aktualitetsfilmen	21
	April 1895: Arbeiderne forlater fabrikken	21
	Lumières kamera fanger inn verden	26
	Aktualitetsfilmen som førdokumentær genre	30
	Pathé og de første filmavisene	33
	En tidlig dokumentarfilmestetikk: «vynen»	36
	Ekspedisjonsfilm og reisefilm	39
	Krig, løgn og virkelighet	43
III	Sovjetiske pionerer og europeisk avantgarde	49
	Dziga Vertov og «filmøyet»	49
	Esfir Shub, kompilasjonsfilmen og Turksib	61
	Den europeiske avantgarden på 20-tallet	63
IV	Flaherty og Grierson: Dokumentarfilmen finner en form – og et navn	69
	Robert Flaherty og Nanook	69
	John Grierson og den britiske dokumentarfilmbevegelsen ..	76
	Økonomisk organisering: ikke-kommersiell distribusjon ..	84
	Estetikk: den kreative behandlingen av virkeligheten	85
	Rekruttering: en skole for dokumentarfilmgenerasjonen ..	88
	Filmene: fra EMB til GPO	90
	<i>Night Mail</i> : montasjens triumf	96
	<i>North Sea</i> og rekonstruksjonens grenser	101
V	Time Marches On!	104
	Fra de amerikanske filmavisene til <i>March of Time</i>	104
	Pare Lorentz og amerikansk sosialdokumentarisme i 30-tallets USA	111

VI	«Besonders wertvoll» – dokumentarfilmen i	
	Det tredje rike	118
	Fra «kulturfilm» til Leni Riefenstahl	118
	Ilddåp – tysk «Blitzkrieg» på film	126
VII	«Their Finest Hour»	130
	Britisk dokumentarfilm under krigen	130
	John Grierson og National Film Board of Canada	134
	Humphrey Jennings – poet i krig	136
	Amerikansk propogandafilm under 2. verdenskrig	143
	Sovjetfilmen i krig	150
	1945 – høydepunkt og nedtur?	151
VIII	Dokumentarismen – den ekspositoriske	
	dokumentarfilmen	155
	Den britiske dokumentarismen – dramatisert	
	propaganda	155
	«Guds stemme»: Kommentarens funksjon	159
	Den ekspositoriske dokumentarfilmens «stemme»	161
	Dokumentarisme, offentlige institusjoner og sosialt	
	ansvar	164
	Kreativ behandling – men av hvilken virkelighet?	167
IX	Jakten på virkeligheten: på let etter nye veier	170
	Etterkrigsdokumentarfilm i Europa	170
	Oppdagelser, natur og hverdagens estetikk	172
	Oppgjøret med nazismen – dokumentarfilmen som	
	dokumentasjon	182
	Oppbrudd fra dokumentarismen: Free Cinema	189
	Fjernsynet kommer.	193
	<i>See It Now</i> og fjernsynsdokumentaren.	196
X	Flue på veggen: direct cinema	199
	Utviklingen i USA: living camera – direct cinema.	203
	<i>Salesman</i> , <i>Wiseman</i> – og filmskaperens påfallende fravær	209
	Dokumentarfilmens observasjonelle modus	214
	Betrakterens innflytelse – og ansvar: <i>An American</i>	
	<i>Family</i> og <i>Gimme Shelter</i>	218

XI	Flue i suppen: cinéma vérité	224
	Fjernsynsreportasjen og intervjuet – dokumentar- filmens interaktive modus.	224
	Jean Rouch og arven fra den etnografiske filmen	226
	Gardner, Marker og dokumentarfilmessayet	233
XII	Filmen som våpen	237
	Joris Ivens – «den flyvende hollender»	240
	Mai -68 og etterpå.	247
	Fortiden på anklagebenken	250
	Filmer fra den tredje verden.	254
	Stridbare stemmer – Jarl og Watkins	257
XIII	Med kamera mot speilet: den reflekseive dokumentarfilmen	265
	Refleksiv form: <i>Sherman's March</i> og <i>Det sociala arvet</i>	269
	Den populære politiske provokasjonen – Michael Moore og <i>Roger and Me</i>	272
	Tvilen satt i system – «mockumentary»	280
	Åpen form – dokumentarfilmskaperen som «performance artist»	283
	Refleksive former og postmoderne virkelighetstvil	288
XIV	Den elektroniske utstyrsrevolusjonen og den nye observasjonalismen	291
	Det indeksikale båndet	294
	«Virkelighetsfjernsyn» og «dokusåpe».	298
	Hybridformer – faksjon og virkelighetsshow	302
	Audiovisuell historieskriving	305
XV	Et nytt århundre: digital dokumentar mellom argument og fortelling	310
	Dokumentarfilmen inn i varmen?	310
	Den digitale dokumentaren: nye framstillings- og distribusjonsformer.	315
	Mellom argument og fortelling	321
	Dokumentarfilmtradisjon og journalistisk tradisjon.	324
	Nye dokumentarformer: fra prekestol til skriftestol?	327
	«Dogumentar» – tilbake til direct cinema?	332
	Film er ikke virkelighet	335

Litteratur	338
Filmer som er omtalt i boka	345
Bildeliste	349
DVD- og videoliste	350
Formater	351
Noter	352
Register	356